

Nieuwsbrief EHRC Updates

Nummer 13, 2026

Redactie: J.H. Gerards, H. Morre, J. Krommendijk, S. Lambrecht, P. Ölçer, B. Aarrass, L.E. Burgers, P. Cannoot, L.R. Glas, C. Mak, D.A.G. van Toor en C. Van de Graaf.

INHOUDSOPGAVE

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0625JUD000047421 25-06-2026

Shevchuk t. Oekraïne, EHRM 25 juni 2026, nr. 474/21

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD003107723 23-06-2026

Dotani t. Griekenland, EHRM 23 juni 2026, nr. 31077/23

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD003479023 23-06-2026

Karchava t. Georgië, EHRM 23 juni 2026, nr. 34790/23

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD002578423 23-06-2026

Kiguradze t. Georgië, EHRM 23 juni 2026, nr. 25784/23

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD000918409 23-06-2026

Malachini e.a. t. Rusland, EHRM 23 juni 2026, nrs. 9184/09 en 22580/10

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD002591618 23-06-2026

Marinakis t. Griekenland, EHRM 23 juni 2026, nrs. 25916/18 en 37429/18

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0618JUD004135523 18-06-2026

Société d'Exploitation d'un Service d'Information – CNews t. Frankrijk, EHRM 18 juni 2026, nr. 41355/23

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0618JUD002007516 18-06-2026

V.T. e.a. t. Azerbeidzjan, EHRM 18 juni 2026, nr. 20075/16

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2026:0616JUD003942723 16-06-2026

Iskrenović t. Servië, EHRM 16 juni 2026, nr. 39427/23

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

[ECLI:CE:ECHR:2026:0616JUD001720123](#) 16-06-2026

Ottlakán t. Hongarije, EHRM 16 juni 2026, nr. 17201/23

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2026:518](#) 25-06-2026

Hardeker, HvJ EU 25 juni 2026, zaak C-182/26 PPU

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2026:519](#) 25-06-2026

VT t. Commissie (Problèmes techniques lors d'un concours), HvJ EU 25 juni 2026, zaak C-622/24 P

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2026:493](#) 18-06-2026

Datenschutzbehörde (Articulation des recours), HvJ EU 18 juni 2026, zaak C-414/24

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2026:497](#) 18-06-2026

FSMA, HvJ EU 18 juni 2026, zaak C-376/24

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2026:498](#) 18-06-2026

Ministero della Difesa (Obligation vaccinale des militaires), HvJ EU 18 juni 2026, zaak C-522/24

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2026:496](#) 18-06-2026

NTH Haustechnik, HvJ EU 18 juni 2026, zaak C-484/24

RECHTSPRAAK

VT t. Commissie (Problèmes techniques lors d'un concours), HvJ EU 25 juni 2026, zaak C-622/24 P

Bij een vergelijkend onderzoek voor administrateurs deden zich technische problemen voor. Kandidaten konden ofwel hun resultaten voor de toets laten staan, ofwel aan een vervangende tweede sessie deelnemen. Die bleek op hetzelfde scenario betrekking te hebben als de eerste toets, waardoor deelnemers aan de tweede sessie een zeker voordeel hadden omdat ze meer voorbereidingstijd kregen. Het HvJ EU oordeelt dat dit strijd oplevert met het gelijkheidsbeginsel, zeker omdat een minder vergaand alternatief (een toets over een ander scenario) voorhanden was.

In 2019 is een vergelijkend onderzoek uitgeschreven voor de aanwerving van administrateurs. Rekwalant heeft hieraan deelgenomen en heeft met succes de meerkeuzetoetsen afgelegd. In de volgende ronde werd een schriftelijk assessment afgelegd, maar bij dit onderzoek hebben zich technische problemen voorgedaan. Daarop is besloten om alle kandidaten de keuze te bieden om ofwel de resultaten van de schriftelijke toets te behouden, ofwel om deel te nemen aan een tweede sessie met verlies van deze resultaten. Rekwalant heeft ervoor gekozen geen gebruik te maken van de tweede sessie. Uiteindelijk haalde rekwalant een eindscore die niet hoog genoeg was om hem op een reservelijst op te nemen.

Rekwalant heeft geprocedeerd over de gang van zaken. Daarbij heeft hij onder meer aangevoerd dat art. 20 Hv – het gelijkheidsbeginsel – geschonden zou zijn omdat niet is onderzocht of de beide toetsen voor alle kandidaten onder dezelfde omstandigheden zijn afgenomen. Het beginsel van gelijke behandeling vereist volgens het Hof dat kandidaten bij een vergelijkend onderzoek op gelijkwaardige wijze aan gelijkwaardige toetsen worden onderworpen, zodat deze toetsen voor alle kandidaten nagenoeg dezelfde moeilijkheidsgraad hebben. Het Gerecht heeft eerder wel geoordeeld dat de kandidaten die aan de tweede sessie hebben deelgenomen meer tijd hebben gehad om kennis te nemen van het scenario van deze toets. Dit scenario was van tevoren gepubliceerd en de tweede toets had op hetzelfde scenario

betrekking als de eerste. Het Gerecht heeft daarbij ook aangenomen dat dit geen aanzienlijk voordeel was. Volgens het HvJ EU heeft het Gerecht hiermee blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting. Het Gerecht had scherper moeten nagaan of het verschil van dien aard was dat de deelnemers aan de tweede sessie een significant voordeel hebben verkregen, waardoor een risico van ongelijke kansen ontstond dat verder ging dan het risico dat in beginsel inherent is aan elk vergelijkend onderzoek. Kandidaten die aan de tweede toets hebben deelgenomen, konden zich namelijk twee maanden langer voorbereiden op vragen over hetzelfde scenario als rekwirant. Dit schendt niet alleen het gelijkheidsbeginsel, maar kan ook het resultaat van het vergelijkend onderzoek aantasten. Daar komt bij dat een minder beperkende alternatieve oplossing om deze situatie te kunnen verhelpen voorhanden was, namelijk in de vorm van publicatie van een nieuw scenario met een gelijkwaardige moeilijkheidsgraad. Het HvJ EU verklaart het besluit om klager niet op de reservelijst te plaatsen dan ook nietig.

Noot van de redactie: het HvJ EU deed op dezelfde datum ook uitspraak in de zaak *UJ e.a. t. Commissie (Problèmes techniques perturbant un concours)*, zaak C-623/24 P, ECLI:EU:C:2026:522, die betrekking heeft op aanverwante materie.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 25-06-2026

ECLI: ECLI:EU:C:2026:519

Zaaknummer: C-622/24 P

Wetsartikelen: Hv art. 20

RECHTSPRAAK

V.T. e.a. t. Azerbeidzjan, EHRM 18 juni 2026, nr. 20075/16

Tijdens een periode van gewapend geweld tussen Armenië en Azerbeidzjan is de zoon van V.T. e.a. omgekomen. Uit forensisch onderzoek bleek dat zijn handen waren afgehakt en dat hij daarna is onthoofd. Het EHRM houdt hiervoor Azerbeidzjan verantwoordelijk. Weliswaar was er geen effectieve controle over het grondgebied, maar er was wel duidelijke gezags- en controle-uitoefening over de zoon. Het bewijsmateriaal maakt duidelijk dat de zoon is gemarteld en gedood in strijd met art. 2 en 3 EVRM. Dit moet zijn nabestaanden zoveel leed hebben bezorgd dat sprake is van vernederende behandeling, zodat art. 3 EVRM ook jegens hen is geschonden.

In 2016 escaleerde het conflict tussen Armenië en Azerbeidzjan over de regio (en zelfverklaarde republiek) Nagorno-Karabach ('NKR'). In dit conflict vielen nogal wat doden; een aantal daarvan was verminkt. Klagers zijn ouders van H.T., een van de gedode en verminkte soldaten. Volgens klagers was het Azerbeidzjaanse leger verantwoordelijk hiervoor, waardoor de staat art. 2 en 3 EVRM zou hebben geschonden.

Het Hof gaat allereerst in op de vraag of Azerbeidzjan in het licht van art. 1 EVRM verantwoordelijk kan worden gehouden voor de gestelde schendingen. Dit is een belangrijke vraag als – zoals hier – extraterritoriaal wordt gehandeld. Duidelijk is dat H.T. zich op Armeens grondgebied bevond, maar beweerdelijk is gemarteld en gedood door de Azerbeidzjaanse strijdkrachten. Het Hof heeft al eerder geoordeeld dat in de relevante periode noch Azerbeidzjan, noch Armenië effectief gezag over het betrokken grondgebied uitoefende. Wel is op basis van het aangevoerde bewijsmateriaal plausibel dat H.T. ernstig is mishandeld en gedood door Azerbeidzjaanse militairen. Daarmee was er gezag en controle over H.T. door Azerbeidzjan, wat ervoor zorgt dat de kwestie binnen de rechtsmacht van de verwerende staat valt onder art. 1 EVRM.

Op basis van hetzelfde bewijsmateriaal, en zoals bevestigd door de Azerbeidzjaanse

autoriteiten en media, kan het Hof aannemen dat klager inderdaad onder vuur is genomen door Azerbeidzjaanse militairen en dat hij is gedood in de door klagers omgeschreven omstandigheden. Duidelijk is daarbij dat hij zwaargewond was en niet meer kon bewegen. Het dan doden van iemand is in strijd met het internationale humanitaire recht. Art. 2 EVRM is dan ook geschonden.

Klagers stellen verder dat klager is gemarteld voor hij is gedood, dat hij door onthoofding om het leven is gekomen en dat zijn handen zijn afgehakt en niet zijn teruggevonden. Het Hof leidt uit het beschikbare forensische rapport af dat klagers handen zijn afgehakt voor hij werd onthoofd, en dat de onthoofding inderdaad tot klagers dood heeft geleid. Het gaat hierbij om zeer ernstige en wrede behandeling, die als met art. 3 EVRM strijdige marteling kan worden aangeduid.

Klagers zelf zijn verschillende keren geconfronteerd met de wreedheden jegens H.T.: eerste klager moest zijn verminkte lichaam identificeren en er werden foto's van het hoofd en rapportages over de verminkingen gepubliceerd in de media. De ontbrekende lichaamsdelen zijn nooit teruggevonden en het lichaam kon daardoor niet als geheel worden begraven. Deze omstandigheden maken dat klagers groot leed is aangedaan, zodanig dat kan worden gesproken van een vernederende behandeling in de zin van art. 3 EVRM.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 18-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0618JUD002007516

Zaaknummer: 20075/16

Wetsartikelen: EVRM art. 1, EVRM art. 2 en EVRM art. 3

RECHTSPRAAK

Société d'Exploitation d'un Service d'Information – CNews t. Frankrijk, EHRM 18 juni 2026, nr. 41355/23

De nieuwszender CNews heeft in 2021, tijdens de coronapandemie, een interview uitgezonden met infectioloog P. In het interview ontkende P. dat er een vijfde infectiegolf was, wees hij op behandeling met onder meer hydroxychloroquine en toonde hij zich zeer kritisch over de mRNA-vaccins. Vooral omdat hij hierin niet werd tegengesproken en er geen evenwichtig beeld ontstond, heeft toezichthouder Arcom een waarschuwing aan CNews gegeven. Het EHRM acht de daaruit volgende inbreuk op de uitingsvrijheid gerechtvaardigd. Het is overtuigd door de uitgebreide redenen die Arcom heeft gegeven. Bovendien was de sanctie gematigd. Art. 10 EVRM is dan ook niet geschonden.

Klager is de exploitant van de landelijke televisiedienst CNews, die overwegend nieuwsberichten, analyses en achtergronden bij het nieuws uitzendt. In november 2021, dus in het tweede jaar van de coronapandemie, werd een uitzending gemaakt over de pandemie. Daarin werd een infectioloog geïnterviewd die al twee kritische boeken had gepubliceerd over de coronamaatregelen. Tijdens het interview passeerden diverse onderwerpen de revue, zoals de effectiviteit van hydroxychloroquine, de doeltreffendheid van de vaccins tegen Covid-19, de hypothese dat de mRNA-vaccines het menselijk genoom zouden veranderen, de sterfte als gevolg van de vaccins etc. Naar aanleiding van klachten over het televisieprogramma stelde de toezichthouder Arcom een onderzoek in. Dit resulteerde uiteindelijk in een waarschuwing aan CNews om te zorgen voor eerlijke en accurate berichtgeving, om verschillende gezichtspunten aan de orde te laten komen in discussies over controversiële onderwerpen, en om controle te behouden over de inhoud van uitzendingen.

Voor het EHRM heeft klager gesteld dat deze waarschuwing van Arcom in strijd is met art. 10 EVRM. Hoewel het hier niet gaat om een sanctie, kan het afschrikwekkende effect van zo'n

waarschuwing volgens het Hof zodanig zijn dat art. 10 EVRM er inderdaad door wordt geraakt. Het ging bij de gewraakte uitzending om een debat over een onderwerp van algemeen belang. Uiteindelijk draait de discussie erom dat volgens Arcom de infectioloog in zijn uitspraken geen getrouw beeld had gegeven van de stand van de pandemie op dat moment (hij betoogde dat die vrijwel voorbij was) en de risico's van de vaccins, dat dit niet voldoende door andere aanwezigen was weerlegd, dat de infectioloog de enige deskundige in de uitzending was en dat hij zeer stellige uitspraken deed. Het Hof ziet geen reden om de uitgebreid gemotiveerde bevindingen van Arcom in twijfel te trekken en om tot een ander oordeel over de relevantie van de waarschuwing te komen. Op zichzelf heeft klager terecht gesteld dat ook rekening moet worden gehouden met de context en de andere nieuwsprogramma's die CNews in de relevante periode over de pandemie heeft uitgezonden. Op nationaal niveau heeft klager daarover echter geen stellingen naar voren gebracht en de autoriteiten kan dan ook niet worden verweten dat zij daar in hun beoordeling niet op zijn ingegaan. Tot slot acht het Hof relevant dat in dit geval alleen een waarschuwing is opgelegd, die alleen zou leiden tot sancties als de nieuwszender zich in de toekomst nog een keer schuldig zou maken aan schending van dezelfde verplichtingen. Het Hof concludeert dan ook art. 10 EVRM was geschonden (5 stemmen tegen 2).

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 18-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0618JUD004135523

Zaaknummer: 41355/23

Wetsartikelen: EVRM art. 10

RECHTSPRAAK

Shevchuk t. Oekraïne, EHRM 25 juni 2026, nr. 474/21

Shevchuk is in 2014 benoemd tot rechter in het Oekraïense Constitutionele Hof (CCU). Nadat een memo was rondgestuurd door drie klokkenluiders over onregelmatigheden in zijn functie-uitoefening, heeft een ethische commissie – samengesteld uit CCU-rechters – onderzoek gedaan. Twee klokkenluiders maakten ook deel uit van deze commissie. Uiteindelijk stemden twaalf van de achttien CCU-rechters voor ontslag, waaronder de klokkenluiders. Problematisch was volgens het EHRM het ontbreken van een mogelijkheid om de klokkenluidende rechters te wraken. Daardoor is het vereiste van objectieve onpartijdigheid geschonden (art. 6 lid 1 EVRM). Ook leverde het ontslag een onvoldoende voorzienbare reputatiebeschadiging op, in strijd met art. 8 EVRM.

In 2014 is klager benoemd tot rechter in het Constitutionele Hof van Oekraïne (CCU) voor een niet-hernieuwbare termijn van negen jaar. In 2018 werd hij verkozen tot president van het CCU. In 2019 stuurden drie CCU-rechters een intern memo rond aan de vijftien andere rechters. Daarin beschuldigden zij klager van systematisch bevoegdheidsmisbruik en van niet bij de rechterlijke onafhankelijkheid passende bemoeienis met politieke en regeringsactiviteiten. Zij kwalificeerden de verkiezing van klager tot CCU-president als een verkeerde beslissing en riepen op tot het nemen van stappen om verdere problemen te voorkomen. In 2019 verscheen hierover ook een artikel in de media. Na een discussie in de Grote Kamer van het CCU werd met twaalf van de zestien stemmen besloten om de kwestie voor te leggen aan de vaste commissie voor ethische zaken. Deze commissie beraadslaagde in aanwezigheid van klager over de vraag of een tuchtzaak tegen hem zou moeten worden gestart. Ook tijdens vervolgbesprekingen was klager aanwezig en kon hij zijn kant van de kwestie belichten. De Commissie besloot met zes van de zeven stemmen (waaronder van twee van de drie oorspronkelijke klokkenluiders) dat klager uit zijn functie moest worden gezet vanwege verschillende onregelmatigheden in de organisatie van werkzaamheden en de

uitoefening van de werkzaamheden van het CCU. Klager stuurde daarop een brief naar alle rechters van het CCU met het verzoek om de beslissing van de Commissie te vernietigen, onder meer omdat twee van de klokkenluiders deel uitmaakten van deze Commissie. In mei 2019 vond een reguliere plenaire vergadering van het CCU plaats. Na afloop daarvan, toen klager de zaal had verlaten, praatten enkele rechters door en besloten later in de middag bij elkaar te komen om over de kwestie te spreken. Die middag besloten twaalf rechters om een ‘motie van wantrouwen’ jegens klager aan te nemen en om hem te verzoeken op te stappen. Nog later op de dag kwam het plenaire CCU bij elkaar onder voorzitterschap van de vice-president, waarin bij geheime stemming een resolutie werd aangenomen tot ontslag van klager uit de functie van CCU-rechter. Klager was door de vice-president geïnformeerd over deze vergadering, maar had besloten die niet bij te wonen.

Klager heeft bij de bestuursrechter zijn ontslag aangevochten. In eerste aanleg is zijn beroep gegrond verklaard, werd de ontslagbeslissing vernietigd en werd besloten dat klager in zijn functie moest worden teruggeplaatst. Het CCU ging in hoger beroep en nam intussen een interpretatieve verklaring aan waaruit viel af te leiden dat tegen beslissingen van deze aard geen beroep mogelijk was. Op grond daarvan verzocht het CCU aan het administratieve hogerberoepshof om zich onbevoegd te verklaren. Het hogerberoepshof wees dit verzoek toe en dit oordeel werd in stand gehouden door de Hoge Raad. Volgens klager heeft later in 2019 een meerderheid van het plenaire CCU besloten om hem terug te plaatsen in zijn functie als president, maar heeft de nieuwe president dat verhinderd. In 2023 verzocht klager nogmaals aan het CCU om te besluiten dat hij eerder onrechtmatig was ontslagen, zodat hij voor een pensioenregeling in aanmerking zou kunnen komen. Op 3 december 2025 oordeelde de vaste commissie voor ethiek dat klagers ontslag destijds inderdaad onregelmatig was geweest.

Voor het EHRM heeft klager gesteld dat de beoordeling van het gegeven ontslag door de bestuursrechter een schending heeft opgeleverd van zijn recht op toegang tot de rechter. Het Hof stelt vast dat het CCU zelf in klagers zaak een definitieve en bindende beslissing heeft gegeven. Nu het CCU kan worden gezien als een ‘gerecht’ in de zin van art. 6 lid 1 EVRM, moet worden aangenomen dat een rechterlijke beoordeling van een ontslagbeslissing niet was uitgesloten naar nationaal recht. Art. 6 lid 1 EVRM is in het licht van *Vilho Eskelinen* dan ook van toepassing.

Ten gronde overweegt het Hof dat de twee klokkenluidende CCU-rechters, die primair klachten hadden ingediend jegens klager en die ook publiek hadden gemaakt, onderdeel uitmaakten van de vaste commissie voor integriteit en uiteindelijk ook van de plenaire vergadering die besliste over het ontslag. Deze dubbelrol kan twijfels oproepen aan hun objectieve onpartijdigheid in de beoordeling van deze kwestie. Klager heeft dit destijds al aan de kaak gesteld, maar er waren geen regels om hen te kunnen wraken. Het Hof ziet geen

dwingende redenen waarom zij in dit geval aan de besluitvorming konden deelnemen. In kleinere hoven kan natuurlijk het risico bestaan dat het moeten uitsluiten van potentieel bevooroordeelde rechters de rechterlijke besluitvorming lamlegt. De regels voor wraking moeten dan ook niet al te streng zijn. Tegelijkertijd waren er in dit geval achttien rechters in het CCU, zodat het mogelijk moet zijn geweest om een commissie samen te stellen waarvan de twee klokkenluiders geen deel uitmaakten. Art. 6 lid 1 EVRM is dan ook geschonden.

Klager heeft in de tweede plaats gesteld dat zijn ontslag in strijd is met art. 8 EVRM. In het licht van de *Denisov*-criteria overweegt het Hof dat het ontslag was gebaseerd op puur functiegerelateerde overwegingen en niet op klagers gedrag in de privésfeer. Wel heeft het ontslag duidelijk grote reputatiebeschadiging tot gevolg gehad en waren er potentieel nadelige financiële consequenties. Het Hof heeft ook al eerder geoordeeld dat ontslag wegens schending van de ambtseed een inbreuk op het privéleven van een rechter oplevert. Art. 8 EVRM is dan ook van toepassing.

Over de inhoud van de klacht overweegt het Hof dat de ontslagbeslissing was gebaseerd op een bepaling in de Oekraïense Grondwet, die nogal vaag was geformuleerd. Duidelijk was niet welke criteria zijn gehanteerd om te bepalen dat sprake was van een 'significante', 'grove' en 'systematische' taakverwaarlozing. Onduidelijk is ook hoe deze grondslag voor ontslag van rechters heeft kunnen dienen als basis voor het ontslag van klager, nu de gestelde onregelmatigheden die hebben geleid tot zijn ontslag geen betrekking hadden op zijn functie-uitoefening als rechter, maar op zijn optreden als CCU-president. Daarmee voldoet het genomen besluit niet aan de voorzienbaarheidseisen van het EVRM, zodat art. 8 EVRM is geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 25-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0625JUD000047421

Zaaknummer: 474/21

Wetsartikelen: EVRM art. 6 lid 1 en EVRM art. 8

RECHTSPRAAK

Ottlakán t. Hongarije, EHRM 16 juni 2026, nr. 17201/23

Ottlakán is levenslang gestraft en heeft geen vooruitzicht op vervroegde vrijlating. Na een EHRM-uitspraak heeft hij compensatie gekregen vanwege overbevolking van de gevangenis en slechte leefomstandigheden. Dit bedrag werd niet aan Ottlakán uitbetaald, maar op een geoormerkte rekening gezet voor inzet bij re-integratie na vrijlating. Het EHRM overweegt dat compensatiebedragen direct beschikbaar moeten zijn voor slachtoffers van een EVRM-schending als deze. Door de levenslange straf heeft Ottlakán geen enkele mogelijkheid om het bedrag te ontvangen of in te zetten voor re-integratie. Daardoor is het compensatierechtsmiddel niet effectief; dit levert een schending op van art. 13 jo. 3 EVRM.

Klager is levenslang gestraft en – zo oordeelde het Hof in een eerdere zaak – had geen vooruitzicht van vervroegde vrijlating. In 2020 kreeg klager een compensatie voor de slechte gevangenisomstandigheden via een nieuw, naar aanleiding van een EHRM-uitspraak ingesteld rechtsmiddel dat bedoeld was om tekortschietende gevangenisomstandigheden aan de kaak te stellen. Het compensatiebedrag werd op een speciaal daarvoor ingestelde, geoormerkte rekening gestort, die bedoeld was om de gecompenseerde gevangene bij vrijlating te ondersteunen bij de re-integratie. Klager heeft geen toegang tot het bedrag dat op deze rekening staat.

Voor het EHRM heeft klager gesteld dat het niet-beschikbaar zijn van het compensatiebedrag voor zijn tekortschietende detentieomstandigheden in strijd is met art. 3 jo. 13 EVRM. Het Hof constateert dat klager door zijn levenslange detentie geen enkele mogelijkheid heeft om het bedrag te ontvangen of het te kunnen inzetten voor re-integratie. Bovendien moet dat compensatie voor slechte gevangenisomstandigheden direct aan het slachtoffer worden betaald, wat betekent dat dit in ieder geval binnen zes maanden moet gebeuren. Staten hebben weliswaar de nodige vrijheid om rechtsmiddelen naar eigen inzicht in te richten, maar

voorkomen moet worden dat zij effectieve uitoefening van de toegekende rechten verhinderen. Art. 3 jo. 13 EVRM is dan ook geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 16-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0616JUD001720123

Zaaknummer: 17201/23

Wetsartikelen: EVRM art. 3 en EVRM art. 13

RECHTSPRAAK

NTH Haustiotechnik, HvJ EU 18 juni 2026, zaak C-484/24

Een onderneming heeft via het account van een oud-medewerker achterhaald dat deze onrechtmatig bedrijfseigendommen heeft verkocht via eBay. Deze informatie is daarmee onregelmatig verkregen, maar de onderneming wil deze wel inbrengen in de rechtszaak tegen de ex-medewerker. Het HvJ EU beantwoordt een veelheid aan vragen over persoonsgegevensbescherming die hiermee samenhangen. In essentie oordeelt het dat de rechter dergelijke onregelmatig verkregen gegevens in zijn beoordeling mag betrekken, maar het gaat onder meer ook uitgebreid in op de relatie tussen de vereisten van art. 52 lid 1 Hv en art. 8 lid 2 Hv en het beginsel van minimale gegevensverwerking.

NTH is een onderneming in de sector verwarming en airconditioning. EM was werknemer bij NTH en was getrouwd met de directeur van het bedrijf. In 2019 werd de arbeidsverhouding van EM beëindigd en in 2022 scheidde zij van de directeur. In de tussentijd had zij wel toegang tot de bedrijfsruimte en de computers die daar stonden. Na de scheiding bleek dat EM via eBay voor eigen rekening zaken had verkocht waarvan NTH eigenaar was, met een gestelde schade van ruim 46.500 Euro. NTH kreeg hiervan kennis doordat werknemer F. beschikking had over het wachtwoord en de gebruikersnaam van EM en daarmee toegang kreeg tot haar privéaccount op eBay. In verband met de manier waarop NTH de informatie had verkregen is een procedure gestart, waarbij de rechter prejudiciële vragen heeft voorgelegd aan het HvJ EU.

Het Hof legt de AVG in dit verband uit in het licht van art. 8 lid 2 Hv, waarvan het overweegt dat het niet meer doet dan art. 52 Hv weerspiegelen en concretiseren. Die concretisering betreft dan vooral welke beperking met name bij wet moet worden gesteld. De rechtsgrond die een inmenging in een grondrecht toestaat, moet zelf de reikwijdte vaststellen van de beperking van dit grondrecht. Daarnaast vergt art. 52 Hv dat voldoende garanties moeten

worden gegeven tegen het risico van misbruik en tegen onrechtmatige raadpleging en gebruik van persoonsgegevens. Het HvJ EU wijst er wel op dat het begrip ‘wet’ van art. 8 lid 2 EVRM in materiële zin moet worden opgevat en dat het daarbij gaat om wetgeving zoals uitgelegd door de bevoegde rechters. Ook de AVG zelf vergt niet noodzakelijkerwijs een door het parlement vastgestelde wetgevingshandeling, onverminderd de nationale grondwettelijke eisen. Voorwaarde is wel altijd dat de rechtsgrond of wettelijke regeling duidelijk en nauwkeurig is, maar die duidelijkheid kan ook middels rechtspraak worden gegeven. Dit is voor het voorliggende geval relevant, omdat de nationale wettelijke bepalingen niet heel duidelijk maken wanneer bewijsmateriaal dat mogelijk voortkomt uit onrechtmatige gegevensverwerking, toch toelaatbaar is. Dat is volgens het HvJ EU niet direct een probleem, voor zover er duidelijke en nauwkeurige nationale rechtspraak bestaat waarvan de toepassing voorspelbaar is. Die rechtspraak moet zelf bepalen in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden de door de partijen aangevoerde feiten en overgelegde bewijzen die persoonsgegevens bevatten door een rechter kunnen worden gebruikt. Ook moet worden voldaan aan de voorwaarde dat de rechtspraak beantwoordt aan een doelstelling van algemeen belang en die evenredig is aan dat doel.

Een volgende vraag betreft het kennen van gegevens. Volgens art. 17 lid 3 (d) AVG is het recht op gegevenswissing bij onrechtmatige verwerking niet van toepassing als de verwerking nodig is voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering. Uit die bepaling kan niet worden afgeleid dat deze bepaling een alternatieve voorwaarde voor rechtmatigheid stelt waaraan een verwerking kan voldoen om in overeenstemming te zijn met art. 5 lid 1 (a) AVG en verschilt van de in art. 6 lid 1, eerste alinea, AVG opgesomde voorwaarden.

De derde vraag heeft betrekking op de eisen die aan de nationale rechterlijke beoordeling kunnen worden gesteld in verband met het beginsel van minimale gegevensverwerking. In het licht van art. 52 lid 1 Hv kan worden aangenomen dat altijd voor de minst belastende maatregel moet worden gekozen. Ook moet altijd een evenwichtige belangenafweging worden uitgevoerd en mogen nadelen van een maatregel niet onevenredig zijn aan het doel. Bij beperking van art. 7 en 8 Hv moet dus altijd de ernst van de inmenging worden beoordeeld en moet worden nagegaan of het gediende algemeen belang daarmee in verhouding staat. Daarnaast bepaalt art. 5 lid 1 (c) AVG inderdaad dat bij de verwerking van persoonsgegevens het beginsel van minimale gegevensbescherming in acht moet worden genomen. Dit beginsel is niet hetzelfde als de genoemde evenredigheidsvereisten, maar er is wel een zekere overlap. Als aan het beginsel is voldaan, kan worden aangenomen dat de keuze om gebruik te maken van bepaalde gegevens in plaats van andere voldoet aan de eerste twee voorwaarden die voortvloeien uit het evenredigheidsvereiste, dus de vereisten van geschiktheid en noodzakelijkheid. Verder ziet het HvJ EU een duidelijke parallellie tussen de volgens art. 52 lid

1 Hv vereiste legitieme doeleinden en de verwerkingsdoeleinden zoals die zijn vervat in art. 5 lid 1 (c) AVG. Gelet op de mate van overlap tussen art. 5 lid 1 (c) AVG en art. 52 lid 1 Hv hoeft al met al niet te worden aangenomen dat het beginsel van minimale gegevensverwerking meer vereist in termen van evenredigheid dan wat al kan worden aangenomen op basis van een toetsing aan art. 5 lid 1 (c) AVG.

De volgende vraag heeft betrekking op het kunnen gebruiken van verwerkte persoonsgegevens voor het enkele doel van het bewijzen van bepaalde aangevoerde feiten. Ook hier is het uitgangspunt dat via toepassing van de verordening al een juist evenwicht wordt gevonden tussen de verschillende betrokken rechten en belangen. Als een verwerking rechtmatig is in de zin van de AVG, is deze dus ook in overeenstemming met art. 7 en 8 Hv. Van belang is verder dat de AVG niet verbiedt dat eerder onrechtmatig verkregen persoonsgegevens als bewijsmateriaal in een nationale procedure worden betrokken. Weliswaar vergt art. 5 lid 1 (a) AVG dat een verwerking van persoonsgegevens 'behoorlijk' moet zijn, maar dit betekent vooral een informatieplicht aan de betrokkenen. Ook bij het betrekken van onrechtmatig verkregen persoonsgegevens als bewijs moet wel weer rekening worden gehouden met het evenredigheidsbeginsel. Daarbij moet in het kader van die evenredigheidstoets ook rekening worden gehouden met het recht op een eerlijk proces van art. 47 Hv. Dat recht vergt dat partijen het bewijs dat zij belangrijk achten aan een rechter kunnen voorleggen en dat de rechter de relevantie hiervan moet kunnen beoordelen. Wel moet de rechter uiteindelijk bij de openbaarmaking van de gegevens via een vonnis ervoor zorgen dat niet meer van deze gegevens publiek worden gemaakt dan nodig is. Dat kan betekenen dat bepaalde maatregelen zoals anonimisering of pseudonimisering nodig zijn. De rechter mag vervolgens deze gegevens ook daadwerkelijk in zijn beoordeling betrekken.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 18-06-2026

ECLI: ECLI:EU:C:2026:496

Zaaknummer: C-484/24

Wetsartikelen: EVRM art. 8 lid 2, Hv art. 7, Hv art. 8 lid 2, Hv art. 47, Hv art. 52, Vo 2016/679 art. 5 lid 1 (e), Vo 2016/679 art. 6 lid 1 (e) en Vo 2016/679 art. 17 lid 3 (e)

RECHTSPRAAK

Ministero della Difesa (Obligation vaccinale des militaires), HvJ EU 18 juni 2026, zaak C-522/24

BG – een hoge legerofficier – is in januari 2022 geschorst omdat hij had geweigerd te voldoen aan de verplichting voor militair personeel om zich te laten vaccineren tegen Covid-19. Het HvJ EU oordeelt dat het alleen verplichten van militair (en dus niet civiel) personeel tot vaccinatie niet binnen het toepassingsbereik van de kaderrichtlijn gelijke behandeling valt. Verder is gebleken dat BG's bezwaren verband hielden met de gezondheidsredenen voor vaccinatie en niet met een door de richtlijn beschermde 'overtuiging'. Er is dan ook geen indirect onderscheid gemaakt op die grond.

Verzoeker in het hoofdgeding is in januari 2022 geschorst omdat hij weigerde te voldoen aan de voor militair personeel geldende verplichting om zich tegen Covid-19 te laten vaccineren. Hij heeft tegen deze schorsing geprocedeerd en in het kader van deze procedure zijn prejudiciële vragen voorgelegd aan het HvJ EU.

De eerste vraag heeft betrekking op de gestelde ongelijke behandeling van militair en civiel personeel als het gaat om de vaccinatieplicht. Het HvJ EU oordeelt echter dat een dergelijk verschil in behandeling niet onder art. 2 lid 2 (a) van richtlijn 2000/78 valt. Deze richtlijn verzet zich dus ook niet tegen een regeling als hier in geding.

De tweede vraag is of het in dit geval zou kunnen gaan om indirect onderscheid, omdat sommige militairen zich vanuit overtuiging kunnen verzetten tegen de verplichte vaccinatie. Het HvJ EU overweegt dat de discriminatiegronden 'godsdiens of overtuiging' moeten worden onderscheiden van de gronden 'politieke of andere denkbeelden'. De richtlijn geldt niet voor overtuigingen die worden opgevat als een (politieke of andere) mening. Volgens de verzoeker in het hoofdgeding kan een vaccinatieplicht niet worden gerechtvaardigd door gezondheidsredenen, acht hij het testen op corona een net zo effectieve maatregel en is hij van mening dat vaccinatie niet doeltreffend is. Daarbij probeert hij aan de hand van een

wetenschappelijke argumentatie de verplichting ter discussie te stellen. Het HvJ EU overweegt dat hij daarmee niet probeert zijn eigen overtuigingen tegen te werpen aan de vaccinatieplicht, maar dat hij vooral opkomt tegen het Italiaanse volksgezondheidsbeleid. De redenen voor zijn verzet komen daarmee neer op meningen over volksgezondheid die niet onder het begrip ‘overtuiging’ vallen zoals dat wordt gehanteerd in de richtlijn, zodat niet kan worden aangenomen dat sprake is van indirect onderscheid op die grond.

Nu is gebleken dat de nationale regeling niet onder de richtlijn valt, kan deze niet worden geacht het Unierecht ten uitvoer te brengen in de zin van art. 51 lid 1 Hv. Dat betekent dus ook dat de art. 1 en 24 – waarop de verzoeker een beroep heeft gedaan – niet van toepassing zijn.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 18-06-2026

ECLI: ECLI:EU:C:2026:498

Zaaknummer: C-522/24

Rechters: M.L. Arastey Sahún, J. Passer, E. Regan, D. Gratsias en B. Smulders

Wetsartikelen: Hv art. 1, Hv art. 24, Hv art. 51 lid 1, Rl 2000/78/EG art. 1 en Rl 2000/78/EG art. 2 lid 2 (a) en (b)

RECHTSPRAAK

Marinakis t. Griekenland, EHRM 23 juni 2026, nrs. 25916/18 en 37429/18

Marinakis is een van de tien rijkste zakenlieden in Griekenland. In 2017 werd hij beschuldigd van de organisatie van grootschalige drugshandel. Hier was veel aandacht voor vanuit de Griekse regering, waarbij twee ‘non-papers’ werden gepubliceerd waarin officiële mededelingen werden gedaan over Marinakis’ betrokkenheid en verschillende bewindspersonen uitspraken over de kwestie deden. Het EHRM neemt aan dat de non-papers kunnen worden toegeschreven aan het persbureau van de premier. Gelet op alle sterke beschuldigingen en de gebruikte bewoordingen konden de verklaringen het publiek laten geloven dat Marinakis schuldig was. Daardoor is de door art. 6 lid 2 EVRM beschermde onschuldpresumptie geschonden.

Klager is een in Griekenland bekende reder en eigenaar van een mediagroep. Hij is in 2014 verkozen tot gemeenteraadslid van Piraeus en in 2019 is hij herkozen. In 2014 werd een strafrechtelijke procedure ingeleid in verband met de smokkel van heroïne met het schip ‘Noor 1’, die in 2016 leidde tot een veroordeling en daarna tot nieuw onderzoek naar andere mogelijke betrokkenen. In 2017 verklaarde de minister van Defensie in het parlement dat klager ‘zou moeten boeten’ als hij achter deze zaak zou zitten. In 2018 werd vervolging tegen klager ingesteld vanwege het oprichten en leiden van een criminele organisatie en drugshandel. Volgens klager gingen deze beschuldigingen over de zaak Noor 1. Klager zag hierin een complot tegen hem en stelde dit aan de kaak in een openbare, breed verspreide verklaring, en beschuldigde regeringsfunctionarissen van het aannemen van smeergeld. In reactie daarop verspreidde de persdienst van de Griekse premier twee ‘non-papers’ waarin onder meer werd gewezen op de ‘wanhoopsdaad’ van klager om een smeergeldaffaire te suggereren. Deze beschuldigingen leidden tot een felle polemiek tussen klager en verschillende bewindspersonen. De strafprocedure tegen klager is inmiddels – nadat de klacht

al was ingediend – afgesloten met een sepotbesluit.

Voor het EHRM heeft klager gesteld dat de verschillende publieke uitlatingen van de bewindspersonen hebben geleid tot een schending van de onschuldpresumptie zoals neergelegd in art. 6 lid 2 EVRM. Het Hof wijst erop dat in deze zaak bewindspersonen kwalificaties hebben gebruikt als ‘drugshandelaar’, ‘Escobar’ (een beruchte drugsmokkelaar) en handel in ‘2,5 ton heroïne’. Daarmee wordt gerefereerd aan de vervolging die tegen klager is ingesteld vanwege zware drugshandel. Het Hof houdt ook rekening met de polemische context waarbinnen deze termen zijn gehanteerd en waarbij ook klager zelf met modder gooide. Daarbij acht het ook van belang dat klager een vooraanstaand ondernemer was en daarmee een publiek figuur. Het is dan op zichzelf redelijk dat het publiek wordt geïnformeerd over de strafvervolging, maar dat rechtvaardigt nog niet dat willekeurige bewoordingen worden gebruikt.

Een vraag is nog wel of de ‘non-papers’ inderdaad aan de staat kunnen worden toegeschreven, nu de minister van Justitie heeft beweerd dat dat niet het geval was. Het Hof acht het in de omstandigheden van het geval niettemin aannemelijk dat de papers kunnen worden toegeschreven aan de persdienst van de premier. Weliswaar gaat het om officiële mededelingen, maar ook die kunnen het publiek ertoe aanzetten om te geloven in iemands schuld. Dat levert in dit geval een schending op van art. 6 lid 2 EVRM.

Ook andere verklaringen, zoals die van de minister van Justitie en de minister van Defensie, hebben bij het publiek de suggestie kunnen wekken dat klager schuldig was. Ook deze uitingen vormen dus een schending van art. 6 lid 2 EVRM.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 23-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD002591618

Zaaknummer: 25916/18 en 37429/18

Wetsartikelen: EVRM art. 6 lid 2

RECHTSPRAAK

Malachini e.a. t. Rusland, EHRM 23 juni 2026, nrs. 9184/09 en 22580/10

Tijdens het Russisch-Georgische conflict in Zuid-Ossetië in 2008 zijn verschillende Georgische krijgsgevangenen gemarteld en in een aantal gevallen gedood of overleden. Het EHRM houdt Rusland hiervoor verantwoordelijk. Weliswaar is het EVRM in het heetst van de strijd niet toepasbaar, maar martelingen en vernederingen van de krijgsgevangenen kunnen niet worden gezien als ‘oorlogshandelingen’. Er is veel direct en indirect bewijs van de martelingen, die in een aantal gevallen tot de dood heeft geleid, waarbij geen acht is geslagen op de beschermde status van krijgsgevangenen naar internationaal humanitair recht. Art. 2 en 3 EVRM zijn dan ook geschonden.

Deze zaak speelt zich af tegen de achtergrond van het gewapende conflict tussen Rusland en Georgië in de regio Zuid-Ossetië. Op 8 augustus 2008 werden verschillende Georgische militairen aangehouden, ontvoerd en beweerdelijk gemarteld door de Zuid-Ossetische en Russische strijdkrachten. Een deel van hen werd op 19 augustus in het kader van een gevangenenruil overgebracht naar Georgië. In november 2008 werden verschillende lichamen overgedragen aan de Georgische autoriteiten. Onderzoek wees uit dat enkele van deze lichamen tot de groep eerder ontvoerde militairen behoorde.

Voor het EHRM hebben familieleden allereerst gesteld dat de dood van enkele van de Georgische krijgsgevangenen in strijd was met art. 2 EVRM. Bij de beoordeling van deze zaak moet het EHRM allereerst nagaan of de gebeurtenissen direct verband hielden met het gewapende conflict. Het EVRM is in het heetst van de strijd namelijk niet toepasbaar. Het Hof oordeelt dat in dit geval de martelingen en vernederingen van de krijgsgevangenen niet kunnen worden gezien als ‘oorlogshandelingen’ of als een onderdeel van een militaire operatie die tijdens de actieve fase van een gewapend conflict kunnen worden uitgeoefend. Zij

werden bovendien vastgehouden in het gedeelte van Zuid-Ossetië waarover Georgië geen effectief gezag meer had, maar Rusland effectieve controle over uitoefende. Dit is ook gebleken uit eerdere feitenvaststellingsmissies die het EHRM heeft uitgevoerd. Het is in dit geval bovendien aannemelijk dat er op het relevante moment sterke Russische militaire macht aanwezigheid was in de regio. Rusland kan in het licht van art. 1 EVRM dan ook worden aangesproken op de gebeurtenissen.

Over art. 2 EVRM oordeelt het Hof dat er veel documentatie en bewijs is waaruit blijkt dat de drie krijgsgevangenen tijdens hun detentie zijn gedood. Zelfs als Russische militairen daarvoor niet rechtstreeks verantwoordelijk waren, had Rusland nog steeds een bijzondere humanitair-rechtelijke verantwoordelijkheid voor de bescherming van de krijgsgevangenen. Rusland heeft geen enkel argument aangevoerd waaruit kan worden afgeleid dat de staat niet verantwoordelijk zou zijn voor het overlijden. Art. 2 EVRM is dan ook geschonden.

Andere krijgsgevangenen hebben gesteld dat zijzelf of hun familieleden zijn onderworpen aan martelingen tijdens de detentie die tot hun dood hebben geleid. Voor drie van de betrokkenen is uit videomateriaal en getuigenverklaringen gebleken dat zij aan extreme mishandelingen zijn blootgesteld. Voor een vierde krijgsgevangene ontbreekt direct bewijsmateriaal, maar is uit de omstandigheden buiten gerede twijfel gebleken dat ook hij is doodgemarteld. De martelingen zijn nog extra ernstig omdat het gaat om krijgsgevangenen, die naar internationaal humanitair recht een beschermde status hebben. Verder staat voldoende vast dat Rusland hiervoor verantwoordelijk kan worden gehouden. Nu ook onvoldoende onderzoek is uitgevoerd, is art. 2 EVRM zowel in procedureel als in materiaal opzicht geschonden. Om dezelfde redenen stelt het Hof ook een schending vast van art. 3 EVRM.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 23-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD000918409

Zaaknummer: 9184/09 en 22580/10

Wetsartikelen: EVRM art. 1, EVRM art. 2 en EVRM art. 3

RECHTSPRAAK

Kiguradze t. Georgië, EHRM 23 juni 2026, nr. 25784/23

Kiguradze werd in 2011 veroordeeld wegens spionage, maar is na amnestie vrijgekomen. In een heropende zaak is hij vrijgesproken. In 2018 zei parlementariër I.A. tijdens een interview in het parlamentsgebouw dat Kiguradze eerder wegens spionage was veroordeeld, zonder de vrijspraak te benoemen. Een lasterprocedure door Kiguradze had geen succes vanwege I.A.'s parlementaire immuniteit. Het EHRM overweegt dat de nationale rechters op redelijke gronden het beroep op parlementaire immuniteit hebben gehonoreerd. Het ziet geen reden om zijn eigen oordeel daarvoor in de plaats te stellen. Het recht op toegang tot de rechter (art. 6 lid 1 EVRM) is daarom niet geschonden.

Klager, een ondernemer, is na een besloten zitting in 2011 wegens spionage veroordeeld tot negen jaar gevangenisstraf. In 2012 verklaarde het parlement dat hij en anderen 'politieke gevangenen' waren en kreeg hij amnestie. Na een heropening van de strafzaak op klagers verzoek is hij in 2018 volledig vrijgesproken. Naar aanleiding van een hernieuwde discussie over donaties aan politieke partijen door ondernemers zei parlamentslid I.A. in een interview dat klager eerder was veroordeeld wegens spionage en daarna was vrijgelaten op basis van amnestie. Hij vermeldde daarbij niet dat klager vervolgens was vrijgesproken. Om die reden stelde klager een lasterprocedure in tegen I.A., maar de laatste beriep zich op zijn parlementaire immuniteit. I.A. werd uiteindelijk niet veroordeeld voor zijn uitlatingen.

Voor het EHRM heeft klager gesteld dat I.A. zich ten onrechte heeft kunnen beroepen op zijn parlementaire immuniteit. Hoewel hij zich heeft beroepen op art. 8 EVRM, besluit het EHRM de zaak primair in het licht van art. 6 lid 1 EVRM te onderzoeken. Het wijst daarbij op het bijzondere belang van de uitingsvrijheid voor politici. In het bijzonder in democratische systemen is het parlement een uniek en uiterst belangrijk forum voor politiek debat. Dat betekent dat inmengingen in de uitingen die in het parlement worden gedaan alleen

aanvaardbaar zijn als daarvoor zeer zwaarwegende redenen bestaan. Het Hof heeft ook al eerder geoordeeld dat regels van parlementaire immuniteit in beginsel geen disproportionele beperking opleveren van het recht op toegang tot de rechter.

In deze zaak is daarvoor wel belangrijk dat kan worden aangetoond dat er een voldoende nauw verband is tussen de gedane uitspraken en de parlementaire immuniteit. Dat geldt zeker nu in Georgië het bestaan van zo'n verband niet automatisch wordt aangenomen. In dit geval hebben de nationale rechters de uitingen wel zorgvuldig onderzocht en daarbij gekeken naar relevante criteria, zoals de context, de gebruikte bewoordingen, de eerdere beslissing van het parlement om bepaalde mensen als politieke gevangenen aan te merken, de positie van I.A. als parlamentslid, de relevante regelgeving over immuniteit, en de rechtspraak van de hoogste Georgische rechter hierover. Gelet daarop, en vanwege de ruime margin of appreciation die staten in dit soort zaken toekomt, ziet het Hof geen reden om zijn eigen oordeel in de plaats te stellen van dat van de nationale rechters. Art. 6 lid 1 EVRM is dan ook niet geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 23-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD002578423

Zaaknummer: 25784/23

Wetsartikelen: EVRM art. 6 lid 1

RECHTSPRAAK

Karchava t. Georgië, EHRM 23 juni 2026, nr. 34790/23

Karchava wilde uit protest tegen het ontbreken van gratis schoollunches een eenpersoonsdemonstratie houden. Daarbij wilde hij – daags voor oud en nieuw – in een tentje op het plein bij het Constitutionele Hof een hongerstaking houden. Daarvoor had hij geen toestemming en de politie hield hem dan ook aan; uiteindelijk werd hem een reprimande opgelegd. Het EHRM wijst erop dat geen van de redenen die de staat heeft aangevoerd (risico van beschadiging van een standbeeld, gevaren bij vuurwerk tijdens de jaarwisseling) relevant en voldoende is om de belemmering te rechtvaardigen. Art. 10 EVRM is dan ook geschonden.

Op 26 december 2022 maakte klager melding van zijn voornemen om een eenpersoonsprotest te organiseren: hij zou op 28 december op het plein vlakbij het gemeentehuis en het Constitutionele Hof van Georgië een tentje opzetten en daar een hongerstaking houden. Zijn doel daarbij was om aandacht te vragen voor de problematiek van het ontbreken van gratis lunches op scholen. vanuit het gemeentehuis volgde een negatieve reactie op het idee om een tent op te zetten, omdat het plein mogelijk gebruikt zou gaan worden voor het afsteken van vuurwerk bij de jaarwisseling. Toen klager begon zijn tent op te zetten, werd hij dan ook overgebracht naar het politiebureau, waar hem werd verzocht om zijn protestactie op een andere plek te laten plaatsvinden. Zodra hij het politiebureau weer uit mocht, ging klager terug naar de plek op het plein en probeerde hij opnieuw de tent op te zetten. Dit leidde na enkele nadere waarschuwingen tot een aanhouding door de politie. Uiteindelijk werd hem geen boete opgelegd, maar volgde alleen een reprimande.

Klager heeft voor het EHRM gesteld dat de onderbreking van zijn protestactie door de politie en de veroordeling tot een reprimande in strijd zijn met art. 10 en 11 EVRM. Nu het hier gaat om een soloprotest besluit het EHRM de zaak onder art. 10 EVRM te behandelen, maar het doet dat in het licht van de in de rechtspraak over art. 11 EVRM geformuleerde criteria. Het EHRM neemt aan dat klager met zijn actie en in het licht van de doelstellingen daarvan

beoogde bij te dragen aan een debat over een onderwerp van algemeen belang. De regering heeft daartegenover gewezen op het belang van het beschermen van een standbeeld op het plein, de regel dat demonstraties niet binnen twintig meter van het Constitutionele Hof mogen plaatsvinden, en de bescherming van de veiligheid in verband met het vuurwerk tijdens de jaarwisseling. Het Hof overweegt dat de nationale rechters de afstandsregels niet in hun eigen uitspraken hebben betrokken. Alleen al daarom is die reden niet relevant en voldoende als rechtvaardiging. De reden van bescherming van het beeld is evenmin relevant, nu klager op geen enkele manier de bedoeling toonde om het beeld te beschadigen. Zijn tent stond bovendien op twaalf meter afstand van de achterkant van het beeld. Voor wat betreft het vuurwerk hebben de nationale rechters niet onderzocht of de locatie waar de tent stond inderdaad bedoeld was om dat af te steken. Bovendien duurde het nog enkele dagen tot de jaarwisseling, zodat klagers aanwezigheid in ieder geval tot dat moment had kunnen worden getolereerd. Tot slot overweegt het Hof dat klager weliswaar alleen een reprimande opgelegd heeft gekregen, maar dat zijn aanhouding en de verplichte ophouding van 24 uur in een politiecel ook al een aanzienlijk 'chilling effect' kunnen hebben. Art. 10 en 11 EVRM zijn dan ook geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 23-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD003479023

Zaaknummer: 34790/23

Wetsartikelen: EVRM art. 10 en EVRM art. 11

RECHTSPRAAK

Iskrenović t. Servië, EHRM 16 juni 2026, nr. 39427/23

Een demonstrant die deelnam aan een protest tegen coronamaatregelen in juli 2020 werd aangehouden omdat hij beweerdelijk een politieagent had uitgescholden. Daarvoor is hij veroordeeld tot 60 dagen gevangenisstraf, deels omgezet in een boete. Volgens de demonstrant was er geen sprake geweest van een scheldpartij, maar de rechter weigerde zijn verzoek te honoreren om camerabeelden van het incident te bestuderen en een ooggetuige te horen. Het EHRM oordeelt dat die weigering de rechten van de verdediging (art. 6 lid 1 en lid 3 (d) EVRM) heeft geschonden.

Klager nam in juli 2020 deel aan een protest tegen de in Servië ingevoerde coronamaatregelen. Er was op dat moment een verbod op openbare samenkomsten en er gold een avondklok, die door de politie kon worden gehandhaafd. Klager droeg een 'Anonymous'/'Guy Fawkes'-masker en werd aangehouden omdat hij beweerdelijk politiemensen had uitgescholden, al loopt de lezing van de feiten tussen klager en de regering uiteen. Klager is vervolgens veroordeeld tot zestig dagen gevangenisstraf vanwege belediging van de politie; een deel van deze straf is omgezet in een boete. Tijdens de procedure heeft hij verzocht om het bestuderen van beelden die door surveillancecamera's van de omstandigheden waren gemaakt en om een ooggetuige te horen, maar deze verzoeken zijn steeds afgewezen.

Voor het EHRM heeft klager gesteld dat de procedure tegen hem oneerlijk is geweest omdat hij te weinig gelegenheid heeft gekregen om zijn kant van het verhaal te vertellen en te bewijzen. Daardoor zouden art. 6 lid 1 en lid 3 (d) EVRM zijn geschonden. Het Hof gaat niet mee met de stelling van de regering dat in dit geval een minder strikte toets aan art. 6 EVRM zou moeten worden uitgevoerd vanwege de context van maatschappelijke onrust, zeker omdat er in dit geval de bedreiging was van een vrijheidsstraf. Bovendien moeten – ook bij minder grote zaken – bepaalde waarborgen altijd zorgvuldig worden toegepast, waaronder de waarborgen omtrent het horen van getuigen. Vanwege de uiteenlopende feitelijke lezingen was het bovendien niet onredelijk dat klager verzocht om zo'n getuige te horen en evenmin

om het beschikbare beeldmateriaal te bekijken en in de procedure te betrekken. In dit geval werd de veroordeling uiteindelijk bovendien helemaal gebaseerd op de getuigenverklaringen van de politieagent die klager heeft gearresteerd. Daardoor kwam diens verklaring volledig tegenover die van klager te staan en werd het voor klager moeilijk om zijn verdediging goed te voeren. De verdedigingsrechten van art. 6 lid 1 en lid 3 (d) EVRM zijn dan ook geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 16-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0616JUD003942723

Zaaknummer: 39427/23

Wetsartikelen: EVRM art. 6 lid 1 en EVRM art. 6 lid 3 (d)

RECHTSPRAAK

Hardeker, HvJ EU 25 juni 2026, zaak C-182/26 PPU

Na afwijzing van zijn asielverzoek is een terugkeerbesluit jegens DL genomen, waarin vermeld staat dat hij kan worden teruggestuurd naar Marokko, Algerije of Libië, en is hij in bewaring genomen. Volgens het HvJ EU kan een nationale rechter de rechtmatigheid van een inbewaringstelling beoordelen zonder daarbij te onderzoeken of bij het onderliggende terugkeerbesluit rekening is gehouden met het refoulementverbod. Wel moet hij zelf onderzoeken of nog steeds is voldaan aan het refoulementverbod als voorwaarde voor bewaring. Als meer landen zijn genoemd als bestemming, is het voldoende als het zich niet verzet tegen uitzetting naar ten minste een van deze landen.

In 2020 heeft DL in Nederland verzocht om een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd op grond van asiel. Dit verzoek is niet in behandeling genomen omdat DL ook al een verzoek om internationale bescherming had ingediend in Frankrijk. DL heeft later Nederland met onbekende bestemming verlaten, zodat hij niet aan Frankrijk kon worden overgedragen. In 2023 heeft DL in Duitsland een verzoek om internationale bescherming ingediend. Vervolgens is hij in 2024 overgedragen aan Nederland, maar snel daarna is hij weer naar Duitsland gegaan en daar weer met onbekende bestemming vertrokken. In 2025 dook DL op in Oostenrijk en hebben de Oostenrijkse autoriteiten Duitsland verzocht om DL terug te nemen. Toen Duitsland dat weigerde, heeft Oostenrijk een verzoek aan Nederland gericht, dat aan dit verzoek heeft voldaan. In Nederland is hij in bewaring gesteld, maar de inbewaringstelling werd opgeheven nadat hij op 3 februari 2026 zijn asielaanvraag had ingetrokken. Op dezelfde dag is een terugkeerbesluit jegens DL genomen voor terugkeer naar een van de twee landen waarvan DL de nationaliteit heeft, namelijk Marokko en Algerije, en naar Libië, omdat DL zegt daarvandaan te komen. Ook op dezelfde dag is klager opnieuw in bewaring genomen, nu met het oog op zijn uitzetting van een van deze drie landen. DL heeft zijn inbewaringstelling en het terugkeerbesluit aangevochten omdat het beginsel van non-refoulement is geschonden. In verband hiermee zijn prejudiciële vragen voorgelegd aan het HvJ EU.

Het HvJ EU benadrukt allereerst dat het hoofdgeding geen betrekking heeft op de beoordeling van de rechtmatigheid van het terugkeerbesluit als zodanig. Het gaat alleen om de rechtmatigheid van de inbewaringstelling met het oog op de verwijdering van een illegaal verblijvende derdelander ter uitvoering van een terugkeerbesluit dat nog niet door de rechter is getoetst. Zo'n bewaring levert een ernstige inmenging op in het recht op vrijheid, zoals beschermd door art. 6 Hv. Het doel ervan is niet vervolging of bestraffing van strafbare feiten, maar verwezenlijking van de doelstellingen van de terugkeerrichtlijn. Daarom kan de maatregel alleen worden opgelegd met inachtneming van algemene en abstracte regels waarin de voorwaarden en wijze van toepassing zijn vastgelegd. In de terugkeerrichtlijn staan dergelijke regels in art. 15, waarbij deze bepaling onder meer voorschrijft dat een derdelander onmiddellijk moet worden vrijgelaten als de bewaring niet rechtmatig is of als wegens juridische of andere overwegingen er geen redelijk vooruitzicht van verwijdering meer is.

Een van die juridische overwegingen is dat het beginsel van non-refoulement moet worden geëerbiedigd (art. 18 en 19 lid 2 Hv). Of dat beginsel bij verwijdering wordt gerespecteerd moet ook worden onderzocht als tegen het eigenlijke terugkeerbesluit geen beroep is ingesteld en het daarmee definitief is geworden. De terugkeerrichtlijn en het Handvest vereisen echter niet dat een nationale rechter bij de toetsing van de rechtmatigheid van inbewaringstelling met het oog op uitvoering van een terugkeerbesluit, ambtshalve nagaat of het beginsel van non-refoulement voldoende in acht is genomen bij de vaststelling van het definitief geworden terugkeerbesluit als zodanig.

Een tweede punt is dat bij voortzetting van een bewaringsmaatregel steeds wel met redelijke tussenpozen wordt getoetst of nog steeds is voldaan aan de voorwaarden voor rechtmatigheid van de bewaring. Ook daarvoor stelt de terugkeerrichtlijn gemeenschappelijke procedurele normen vast. De bevoegde rechter moet bij deze toetsing rekening houden met alle hem ter kennis gebrachte, met name feitelijke omstandigheden. Ook als een derdelander daarop niet heeft gewezen, moet de rechter in voorkomend geval de niet-naleving van een uit het Unierecht voortvloeiende rechtmatigheidsvoorwaarde vaststellen. Als bij dit onderzoek blijkt dat verwijdering niet meer mogelijk is, moet hij de derdelander onmiddellijk in vrijheid stellen.

Het Hof benadrukt ook nog een keer dat een verwijderingsmaatregel niet kan worden uitgevoerd als een illegaal verblijvende derdelander in het land van bestemming aan een reëel risico van een met art. 4 Hv strijdige behandeling zal worden blootgesteld. De rechter moet dit bij de toetsing van de inbewaringstelling of de voortzetting daarvan autonoom onderzoeken.

Richtlijn 2008/115 bevat geen specifieke bepaling over het aantal mogelijke bestemmingslanden waarnaar een vreemdeling kan worden uitgezet, maar sluit dit ook niet

uit. Er kunnen verschillende landen in een terugkeerbesluit worden benoemd, mits de verwijdering mogelijk is naar ten minste een van deze landen. In dat geval kan worden begonnen met de voorbereiding op de terugkeer van elk van deze landen, wat zelfs kan bijdragen aan een kortere terugkeerprocedure. Het aanwijzen van meer dan een bestemmingsland kan daarmee niet worden beschouwd als een inbreuk op de grondrechten van de betrokkene.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 25-06-2026

ECLI: ECLI:EU:C:2026:518

Zaaknummer: C-182/26 PPU

Wetsartikelen: Hv art. 6, Hv art. 18, Hv art. 19 lid 2, Rl 2008/115/EG art. 3 punt 3 en Rl 2008/115/EG art. 3 punt 15

RECHTSPRAAK

FSMA, HvJ EU 18 juni 2026, zaak C-376/24

Een Belgische oppositiepoliticus heeft in het kader van de voorgenomen privatisering van postbedrijf Bpost in een radio-interview gedetailleerde informatie gegeven over de verkoop van het bedrijf. Hem is daarom een boete opgelegd wegens mededeling van voorwetenschap. Hier is sprake van een botsing tussen de bescherming van de integriteit van markten en de (zeer zwaarwegende) uitingsvrijheid van politici bij onderwerpen van algemeen belang. De nationale rechter moet in het licht van art. 52 lid 1 Hv nagaan of de politicus met zijn uitingen de meest geschikte, noodzakelijke en evenredige manier heeft gekozen om een discussie over de privatisering te initiëren.

MT is een Belgisch politicus die een invloedrijk lid is van de socialistische partij, die onderdeel uitmaakt van de oppositie. Ten tijde van de feiten van het hoofdgeding was hij onder meer secretaris-generaal van het Nationaal Verbond van Socialistische Mutualiteiten (NVSM). Het nationale geschil betreft in 2015 aangenomen privatiseringswetgeving die het mogelijk maakte om beursgenoteerde autonome overheidsbedrijven, zoals Bpost, te privatiseren. In 2016 verklaarde MT in een radio-interview dat Bpost op zeer korte termijn – een kwestie van uren – haar statuut van overheidsbedrijf zou verliezen, dat de staat een deel van zijn aandelen zou verkopen, en dat Bpost deels verkocht zou worden aan PostNL. MT bevestigde dit bericht in andere media. Na deze verklaringen heeft Bpost de Belgische markttoezichthouder FSMA verzocht de handel in aandelen op te schorten. Dit leidde tot stopzetting van de onderhandelingen tussen Bpost en PostNL. De FSMA heeft naar aanleiding hiervan besloten een onderzoek in te stellen naar MT's verklaringen in de media. In 2023 is hem uiteindelijk een administratieve boete van 12.500 euro opgelegd vanwege het in de uitoefening van werk, beroep of functie mededelen van voorwetenschap. Hiertegen heeft MT geprocedeerd en dat heeft geleid tot vragen over de grenzen van de vrijheid van meningsuiting, die de verwijzende rechter aan het HvJ EU heeft voorgelegd.

Het HvJ EU stelt voorop dat Europese regelgeving (art. 10 lid 1 van verordening 596/2014 en art. 3 (a) van richtlijn 2003/6) wederrechtelijke mededeling van voorwetenschap verbiedt. Daarop wordt wel een uitzondering gemaakt voor mededelingen die plaatsvinden in de normale uitoefening van werk, beroep of functie. Deze uitzondering moet in beginsel restrictief worden uitgelegd. Daarnaast heeft het HvJ EU al eerder geoordeeld dat de openbaarmaking van voorwetenschap ten behoeve van journalistieke doeleinden niet wederrechtelijk is wanneer deze openbaarmaking noodzakelijk is voor de uitoefening van werk, beroep of functie en strookt met het evenredigheidsbeginsel.

Als een politicus voorwetenschap openbaar maakt, kan dat binnen de normale functie-uitoefening vallen als hij probeert met deze openbaarmaking het beleid van de regering of een parlementaire meerderheid te betwisten of aan de kaak te stellen. Ook kan hij daarmee de belangen verdedigen van een deel van het electoraat dat de regering en meerderheid niet steunt door hun eisen en standpunten onder de aandacht te brengen in het publieke debat. MT was ten tijde van de feiten voormalig minister en invloedrijk lid van een oppositiepartij. Hij maakte de informatie volgens de nationale rechter openbaar om een discussie over een onderwerp van algemeen belang op gang te brengen en kritiek te uiten op een gevoelige en bijzonder belangrijke aanstaande privatisering van een overheidsbedrijf. Onder voorbehoud van verdere verificaties hiervan door de nationale rechters gaat het HvJ EU er daarom van uit dat zijn uitingen mogelijkwijs onder de normale functie-uitoefening van MT vielen. In het licht van de balans tussen het tegengaan van marktmisbruik en de uitingsvrijheid weegt de door art. 11 Hv beschermde persvrijheid in beginsel zwaarder. Wel is dan een voorwaarde dat degene die de informatie openbaar maakt of nauw met deze persoon verbonden anderen geen rechtstreeks of onrechtstreeks voordeel behalen en dat er ook geen sprake is van een bedoeling om de markt te misleiden.

Dit betekent dat een ruime uitleg moet worden gegeven aan de uitzondering van art. 21 van verordening 596/2014 om de persvrijheid goed te kunnen beschermen. De begrippen 'journalistieke doeleinden' en 'of andere uitdrukkingvormen in de media' moeten daarom ruim worden uitgelegd. Inmengingen in art. 11 Hv daarentegen moeten beperkt blijven tot hetgeen strikt noodzakelijk is, gelet op het belang van de uitingsvrijheid als een van de grondslagen van een democratische en pluralistische samenleving. Door zo'n ruime uitleg kan ook terdege rekening worden gehouden met de rechtspraak van het EHRM over art. 10 EVRM, zoals nodig is in het licht van art. 52 lid 3 Hv. Ook het EHRM heeft gewezen op de fundamentele rol van de pers in een democratische samenleving en het kunnen bijdragen aan debatten over onderwerpen van algemeen belang.

Het recht op vrijheid van meningsuiting is tegelijkertijd niet absoluut en moet worden uitgelegd in overeenstemming met art. 52 lid 1 Hv. De beperkingen om voorwetenschap

openbaar te maken zijn in dit geval bij wet vastgelegd en dienen het legitieme doel van de bescherming van de integriteit van financiële markten. Het verbod is niet absoluut en raakt daardoor niet aan de wezenlijke kern van de uitingsvrijheid. Bij de beoordeling van de evenredigheid van de beperking moet de verwijzende rechter volgens het HvJ EU onderzoeken of de openbaarmaking noodzakelijk was om het doel te bereiken van het op gang brengen van een debat over de aanstaande privatisering van Bpost. Ook moet de rechter nagaan of het verstrekken van een veelheid van gegevens het meest geschikte middel vormde om een publiek debat aan te zwengelen. Tot slot moet worden nagegaan of het middel niet buitensporig was ten opzichte van de schade die aan de integriteit van de financiële markten zou worden aangedaan. Bij die afweging moet de nationale rechter ook rekening houden met de mogelijke afschrikkende werking van de beperking op de uitingsvrijheid van politici.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 18-06-2026

ECLI: ECLI:EU:C:2026:497

Zaaknummer: C-376/24

Wetsartikelen: EVRM art. 10, Hv art. 10, Hv art. 11, Hv art. 52 lid 1, Hv art. 52 lid 3, Vo 596/2014 art. 10, Vo 596/2014 art. 21 en RI 2003/6/EG art. 3

RECHTSPRAAK

Dotani t. Griekenland, EHRM 23 juni 2026, nr. 31077/23

Dotani is vanuit Afghanistan gevlucht naar Griekenland en heeft daar asiel gekregen. Hij probeert sinds 2018 zijn gezin te laten overkomen, maar daarvoor is nodig dat het consulaat in Islamabad bepaalde documenten verifieert en waarmerkt. Daarbij zijn vertragingen opgetreden en dat is nog verergerd sinds de machtsovername van de Taliban in 2021. Het EHRM overweegt dat Griekenland grotere coulance zou hebben moeten tonen vanwege de onmogelijkheid om de juiste documenten te bemachtigen, ook gelet op het belang van het gezinsleven en het bestaan van andere mogelijkheden om Dotani's verzoek te beoordelen. Art. 8 EVRM is daarom geschonden.

Klager is afkomstig uit Afghanistan. Hij is naar Griekenland gevlucht en heeft in dat land in 2018 een vluchtelingenstatus gekregen. In hetzelfde jaar heeft hij een verzoek tot gezinshereniging ingediend. Hij miste drie verschillende afspraken in 2019 en 2020 om de hiervoor vereiste documenten in te dienen bij het consulaat in Islamabad met het oog op legalisatie. In 2021 diende hij de documenten alsnog in bij het consulaat. Later vulde hij deze documenten nog aan. Vervolgens riep de Griekse asiendienst hem op voor een eerste gesprek, waarbij hem werd verzocht om de nodige bewijsstukken te verstrekken. Die moesten in het Grieks zijn vertaald en naar behoren zijn gewaarmerkt. Klager overlegde een aantal kopieën en meldde dat hij de originelen in Islamabad had moeten indienen, en dat hij ze aan de asiendienst zou overleggen zodra hij ze terug had gekregen. Hij kreeg een maand de tijd om dat nog te doen. Iets later vond een aanvullend gesprek plaats, waarna hij opnieuw drie maanden kreeg om de gegevens aan te vullen. Later diende zijn advocaat een verzoek in tot verlenging van deze termijn, verwijzend naar de instabiele situatie in Afghanistan en de traagheid in de reacties van het consulaat in Islamabad. Volgens klager is de verlenging van de termijn mondeling toegekend. In 2023 is het dossier gesloten omdat daarin geen enkele nieuwe ontwikkeling had plaatsgevonden.

Voor het EHRM heeft klager gesteld dat de eisen aan het overleggen van bepaalde

gewaarmerkte gegevens in de omstandigheden van zijn zaak een discriminatoire schending opleveren van het gezinsleven, in strijd met art. 8 jo. 14 EVRM.

Het EHRM heeft in eerdere rechtspraak al toegelicht in welke situaties er voor de staten een positieve verplichting kan bestaan om gezinshereniging toe te staan. Het Hof heeft ook de vormvereisten verduidelijkt die van toepassing zijn op de behandeling van verzoeken om gezinshereniging. Met name moet het besluitvormingsproces voldoende flexibel, snel en doeltreffend verlopen. Ook moet het een individuele beoordeling van het vereiste van gezinshereniging omvatten, gericht op het vinden van een juist evenwicht in het licht van de concrete situatie van de betrokkenen. De eenheid van het gezin is daarbij een essentieel recht van de vluchteling en gezinshereniging is een fundamentele voorwaarde om vluchtelingen in staat te stellen om een normaal leven te hervatten. Vluchtelingen mogen dan ook niet worden verplicht om 'het onmogelijke te doen' om gezinshereniging te verkrijgen.

Inmiddels is al zeven jaar geen beslissing genomen over het gezinsherenigingsverzoek van klager, kennelijk alleen maar vanwege het ontbreken van naar behoren gewaarmerkte documenten. De documenten hebben al die tijd bij het consulaat in Islamabad gelegen, waarbij de machtsovername van de Taliban in Afghanistan in 2021 nog extra vertraging hebben opgeleverd. Nieuwere documenten had klager mogelijk wel kunnen opvragen, maar het consulaat had al meegedeeld dat het die in ieder geval niet zou erkennen omdat die door de Taliban waren afgegeven. Het EHRM acht dat uitgangspunt in ieder geval onjuist en ook strijdig met het internationale recht: de verplichting om geen rekening te houden met de handelingen van feitelijke entiteiten is niet absoluut en de afgegeven documenten kunnen niet worden genegeerd. De rechtsgeldigheid van dergelijke documenten kan dus ook wel degelijk worden erkend.

In dit geval zijn er verder geen aanwijzingen van fraude en was het relaas over de bestaande familiebanden gedetailleerd en realistisch. De asielautoriteiten hebben geen andere pogingen gedaan om dit relaas te verifiëren, anders dan via de ontbrekende gewaarmerkte documenten. De strikte gekozen benadering houdt geen verband met redenen van nationale veiligheid of openbare orde en kan daardoor ook niet worden gerechtvaardigd. Bovendien betekent deze strikte benadering dat op geen enkel moment is gekeken naar het belang van het gezinsleven van klager of met de belangen van zijn minderjarige kinderen.

Dit betekent dat de asiendienst geen individuele, evenwichtige en redelijke beoordeling heeft uitgevoerd waarin rekening wordt gehouden met alle relevante elementen, zoals voorgeschreven in de relevante nationale en Europese jurisprudentie. Daarnaast is de periode van uitblijven van een beslissing buitensporig lang. Art. 8 EVRM is hierdoor dan ook geschonden, net als – vanwege de onmogelijkheid van een deugdelijke rechtsgang – art. 13

EVRM.

Noot van de redactie: op dezelfde datum deed het EHRM uitspraak in de zaak *Suji t. Griekenland* (EHRM 23 juni 2026, nr. 13250/23, ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD001325023), waarin een soortgelijk feitencomplex speelde. In die zaak ging het om een stateloos iemand uit Myanmar, onderdeel uitmakend van de Rohingya-minderheid. De stateloosheid maakte het voor deze klager eveneens onmogelijk om de juiste documenten te overleggen. Ook in die zaak stelt het Hof een schending vast van art. 8 en 13 EVRM, op vergelijkbare gronden als in *Dotani*. Hetzelfde geldt voor een derde uitspraak van dezelfde datum, namelijk *T.N. t. Griekenland* (EHRM 23 juni 2026, nr. 41855/23, ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD004185523). Daar werd van de klager, gevlucht uit Burundi, gevergd dat deze gewaarmerkte documenten overlegde voor de behandeling van een gezinsherenigingsverzoek. Deze klager kon niet voldoen aan die eis omdat zijn gezin naar Zuid-Afrika was gevlucht en hun asielverzoek daar nog in behandeling was. De autoriteiten daar konden daarom niet voorzien in dergelijke documenten.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 23-06-2026

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2026:0623JUD003107723

Zaaknummer: 31077/23

Wetsartikelen: EVRM art. 8 en EVRM art. 13

RECHTSPRAAK

Datenschutzbehörde (Articulation des recours), HvJ EU 18 juni 2026, zaak C-414/24

In het kader van het recht op gegevenswissing heeft GS een klacht ingediend bij de AVG-toezichthouder. Daarnaast heeft zij een gerechtelijke procedure ingesteld. De AVG-toezichthouder heeft de klacht afgewezen in afwachting van de rechterlijke uitspraak. Het HvJ EU oordeelt dat het onder de AVG mogelijk moet zijn om verschillende rechtsbeschermingsmogelijkheden gelijktijdig te benutten. Het is wel mogelijk dat wordt voorzien in een mechanisme waarbij een procedure tijdelijk wordt opgeschort in afwachting van beoordeling in een andere procedure. Een klacht geheel afwijzen is echter niet aanvaardbaar zolang niet duidelijk is dat de parallelle rechtsgang zal leiden tot een inhoudelijk eindoordeel.

Arts GS heeft verschillende keren aan vennootschap D gevraagd om haar gegevens te laten wissen van een artsenzoekplatform dat mensen de mogelijkheid biedt om beoordelingen over en ervaringen met artsen achter te laten. Haar verzoeken zijn steeds afgewezen, waarop zij een klacht heeft ingediend bij de toezichthouder op de AVG, de DSB. Deze klacht is afgewezen, waarna zij hierover heeft geprocedeerd, eerst op basis van art. 79 AVG en later op basis van art. 77 AVG. In het kader van deze procedure zijn prejudiciële vragen voorgelegd aan het HvJ EU over de onderlinge verhoudingen tussen de beide procedures.

Het HvJ EU wijst erop dat het eerder heeft geoordeeld dat de AVG verschillende beroepsmogelijkheden biedt die moeten kunnen worden aangewend 'onverminderd' de andere beroepsmogelijkheden. Daaruit volgt dat de AVG niet in een exclusieve of prioritaire bevoegdheid voorziet en ook geen voorrangregel bevat voor de beoordeling van rechtszaken. Ook is het de keuze geweest van de Uniewetgever om betrokkenen de mogelijkheid te laten om de beroepsmogelijkheden van art. 77, 78 en 79 AVG naast elkaar en onafhankelijk van elkaar te benutten. Het is in het licht van het beginsel van procedurele autonomie aan de

lidstaten om procedureregels vast te stellen voor de uitwerking van deze beroepsmogelijkheden, maar deze mogen geen afbreuk doen aan het nuttig effect ervan of aan de doeltreffende bescherming van de AVG-rechten. In Oostenrijk staat het nationale recht in de weg aan het doen van uitspraak in twee afzonderlijke, maar gelijktijdig lopende AVG-procedures over hetzelfde feitencomplex, maar een andere grondslag hebben. Met de mogelijkheid om een van beide procedures te schorsen totdat uitspraak is gedaan in de andere beoogt het Oostenrijkse recht tegenstrijdige uitspraken te voorkomen. Dit is volgens het HvJ EU op zichzelf aanvaardbaar, maar dan moet er wel voor worden gezorgd dat in de niet geschorste procedure daadwerkelijk een beslissing ten gronde wordt genomen. In het bijzonder geldt in een situatie als de voorgelegde dat het niet aanvaardbaar is dat een toezichthoudende autoriteit een op grond van art. 77 ingediende klacht afwijst om de reden dat er over hetzelfde feitencomplex een rechterlijke voorziening in de zin van art. 79 Hv aanhangig is.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 18-06-2026

ECLI: ECLI:EU:C:2026:493

Zaaknummer: C-414/24

Wetsartikelen: Hv art. 47, Vo 2016/679 art. 77 en Vo 2016/679 art. 79